EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 01 28
COM(2025) 16 final

KOMISIJOS ATASKAITA TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI

pagal Tarybos sprendimo (ES) 2021/689 8 straipsnio 2 dalį dėl ES valstybių narių ir Jungtinės Karalystės derybų dėl dvišalės tvarkos ar susitarimų, susijusių su administraciniu bendradarbiavimu PVM srityje arba mokesčių išieškojimo pagalba

Įvadas

Tarybos sprendimo (ES) 2021/689[1] 8 straipsnio 2 dalyje reikalaujama, kad Komisija informuotų Europos Parlamentą ir Tarybą apie parengtos tvarkos ar susitarimų, susijusių su administraciniu bendradarbiavimu PVM srityje arba mokesčių ar muitų išieškojimo pagalba, projektą, dėl kurio susitarė ES valstybės narės ir Jungtinė Karalystė.

Administraciniam bendradarbiavimui PVM bei muitų srityje ir PVM, akcizų ir muitų išieškojimo pagalbai taikomas Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas (toliau – Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas), visų pirma Protokolas dėl administracinio bendradarbiavimo ir kovos su sukčiavimu PVM srityje ir dėl savitarpio pagalbos vykdant su mokesčiais ir muitais susijusius reikalavimus (toliau – Protokolas), pridėtas prie šio Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo.

Kai valstybės narės ketina derėtis dėl kokio nors dvišalio susitarimo ar tvarkos su Jungtine Karalyste, susijusių su administraciniu bendradarbiavimu PVM srityje arba mokesčių ar muitų išieškojimo pagalba, jos turi konsultuotis su Komisija. Tokią tvarką ar susitarimą su Jungtine Karalyste jos gali pasirašyti ir sudaryti tik tada, kai Komisija patvirtins atitinkamos tvarkos ar susitarimo galiojimą pagal ES teisę.

Be to, derėdamosi dėl susitarimo memorandumo, kuriuo įgyvendinamas kitas tarptautinis susitarimas, kuriame numatyta išieškojimo pagalba, nacionalinės valdžios institucijos turi užtikrinti, kad susitarimo memorandume nebūtų jokių nuostatų, kurios pakenktų Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo ar vidaus rinkos veikimui ir kurios kliudytų pasiekti Sąjungos išorės veiksmų tikslą išieškojimo pagalbos srityje arba kitaip pakenktų Sąjungos interesams.[2]

Tai reiškia, kad mokesčiams ir muitams, kuriems taikomos Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo administracinio bendradarbiavimo ir išieškojimo pagalbos nuostatos, neturėtų būti taikomos atitinkamos susitarimų ir susitarimo memorandumų, dėl kurių valstybės narės derasi su Jungtine Karalyste, nuostatos. Vien teiginio, kad ES teisė turi viršenybę, nepakanka.

Be to, dvišalių derybų dėl konkrečių elementų, pvz., dėl kokio nors Protokolo 33 straipsnio 4 dalyje nustatytos ribos pakeitimo, negalima numatyti, nes atitinkamos nuostatos yra pasaulinio prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo, kuris yra daugiasektorinių derybų rezultatas, dalis. Todėl niekada negalima šio rezultato pakeisti vienoje srityje neatsižvelgiant į visą susitarimą, ypač srityse, susijusiose su susitarimo prekybos dalimi, kuri susijusi su labai daug ekonominės veiklos rūšių. Tokiomis aplinkybėmis vienašalės valstybės narės derybos dėl tokio konkretaus elemento prieštarautų lojalaus bendradarbiavimo principui, įtvirtintam Europos Sąjungos sutarties 4 straipsnio 3 dalyje.

---

1 2021 m. balandžio 29 d. Tarybos sprendimas (ES) 2021/689 dėl Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo (toliau – prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas) ir Europos Sąjungos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo dėl keitimosi įslaptinta informacija ir jos apsaugos saugumo procedūrų sudarymo Sąjungos vardu, OL L 149, 2021 4 30, p. 2.

2 2021 m. balandžio 29 d. Tarybos sprendimo 2021/689 7 straipsnis.

Be to, administracinis bendradarbiavimas ir išieškojimo pagalba pagal bet kurį tarptautinį valstybės narės ir Jungtinės Karalystės susitarimą, žinoma, taip pat neįtraukiami tais atvejais, kai tokiam administraciniam bendradarbiavimui ir išieškojimo pagalbai taikomas Susitarimas dėl Jungtinės Karalystės išstojimo[3] ir jo Protokolas dėl Airijos ir Šiaurės Airijos, taip pat Protokolas dėl savitarpio administracinės pagalbos muitinės veiklos srityje, pridėtas prie Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo.

Kalbant apie mokesčių, kuriems netaikomi ES susitarimai, išieškojimo pagalbą, Komisija priminė valstybėms narėms, kad jos turi galimybę sumažinti administracinę ir biudžeto naštą, susijusią su vertimo poreikiais, pagal šio protokolo 38 straipsnio 4 dalį pasirinkdamos naudotis elektroninių ryšių tinklu ir standartinėmis formomis, patvirtintomis Protokolo įgyvendinimo tikslais. Protokolo PVAT.38 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad „elektroninių ryšių tinklas ir standartinės formos taip pat gali būti naudojami teikiant pagalbą, kai vykdomi kiti nei PVAT.2 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytieji reikalavimai, jeigu tokią pagalbą vykdant reikalavimus galima teikti pagal kitus dvišalius arba daugiašalius teisiškai privalomus administracinio valstybių bendradarbiavimo dokumentus“. ES valstybės narės ir Jungtinės Karalystės valdžios institucijos yra suinteresuotos veiksmingai taikyti pagal Protokolą priimtas standartines formas (prašymo formas ir suvienodintą pranešimo formą (UNF) bei suvienodintą dokumentą, kuriuo leidžiama užtikrinti reikalavimo vykdymą prašomojoje valstybėje (UIPE)) kitų mokesčių išieškojimo pagalbos tikslais, pasinaudojant susijusiais automatinio vertimo privalumais, kurie turi tiesioginį UNF ir UIPE teisinį poveikį (tam nereikia, kad jie būtų pripažinti prašomojoje valstybėje), ir galimybe siųsti bendrą prašymą tais atvejais, kai pateikiami keli reikalavimai, kuriems taikomi atitinkamai ES ir JK susitarimai ir kiti ES valstybių narių ir JK tarptautiniai susitarimai.

Tai, kad susitarimo memorandume siekiama tik aprašyti, kaip kompetentingos institucijos aiškina esamą daugiašalį susitarimą[4], nepateisina jokio nukrypimo nuo pirmiau minėtų taisyklių.

Iš ES valstybių narių pateiktų atsakymų matyti, kad Jungtinės Karalystės valdžios institucijos kreipėsi į kelias valstybes nares, norėdamos sudaryti susitarimą dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo, į kurį būtų įtrauktos nuostatos dėl administracinio bendradarbiavimo ir mokesčių išieškojimo pagalbos, arba susitarimo memorandumą dėl dvišalių susitarimų, kuriuose numatyta mokesčių išieškojimo pagalba, taikymo arba dėl daugiašalės konvencijos dėl savitarpio administracinės pagalbos mokesčių srityje taikymo.

Toliau pateiktoje lentelėje apibendrinami atvejai, į kuriuos iki šiol buvo atkreiptas Komisijos dėmesys.

Valstybė narė	Susitarimo rūšis	Statusas	Veiksmai, kurių imtasi /numatoma imtis

[3] Susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos, OL L 29, 2020 1 31, p. 7.

[4] Konkrečiai, daugiašalę konvenciją dėl savitarpio administracinės pagalbos mokesčių srityje, kurią priėmė Europos Taryba ir EBPO. Šiuo klausimu Komisija pažymi, kad nė viena valstybė narė niekada nepranešė sudariusi dvišalių susitarimų su Jungtine Karalyste dėl platesnio bendradarbiavimo ar pagalbos nei pagal Tarybos reglamentą (ES) Nr. 904/2010 dėl administracinio bendradarbiavimo PVM srityje ir Tarybos direktyvą 2010/24/ES dėl pagalbos mokesčių išieškojimo pagalbos (žr. Reglamento (ES) Nr. 904/2010 60 straipsnį ir Direktyvos 2010/24/ES 24 straipsnį).

Austrija	Susitarimo memorandumas dėl mokesčių išieškojimo pagalbos	Pasirašytas	Valstybė narė paskelbė aiškinamąjį pareiškimą[5]. Valstybė narė įsipareigojo kitą kartą iš dalies pakeisti Konvenciją dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo bei susitarimo memorandumą.
Liuksemburgas	Susitarimas dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo	Pasirašytas	Valstybė narė paskelbė aiškinamąjį pareiškimą[6]. Valstybė narė įsipareigojo kitą kartą iš dalies pakeisti Konvenciją dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo.
Lietuva	Susitarimo memorandumas dėl mokesčių išieškojimo pagalbos	Vykdomas	Komisija susitarimo projekto negavo.
Ispanija	Susitarimo memorandumas dėl mokesčių išieškojimo pagalbos	Vykdomas	Komisija susitarimo projekto negavo.
Lenkija	Susitarimo memorandumas dėl mokesčių išieškojimo pagalbos	Vykdomas	Komisija pateikė pastabas.
Švedija	Susitarimo memorandumas dėl mokesčių išieškojimo pagalbos	Vykdomas	Komisija pateikė pastabas.
Čekija	Susitarimo memorandumas dėl mokesčių išieškojimo pagalbos	Vykdomas	Komisija pateikė pastabas.
Belgija	Susitarimo memorandumas dėl mokesčių išieškojimo pagalbos	Vykdomas	Komisija pateikė pastabas.
Portugalija	Susitarimo memorandumas dėl mokesčių išieškojimo pagalbos	Vykdomas	Komisija pateikė pastabas.
Čekija	Susitarimas dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo	Vykdomas	Čekija turi pateikti tekstą Komisijai.
Portugalija	Susitarimas dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo	Vykdomas	Komisija pateikė pastabas.
Nyderlandai	Susitarimo memorandumas dėl	Vykdomas	Komisija pateikė pastabas.

[5] Paskelbtas 2022 m. balandžio 8 d. Federalinės finansų ministerijos nurodymas (2022–0.201.316) dėl Konvencijos su Jungtine Karalyste dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo; https://www.bmf.gv.at/themen/steuern/internationales-steuerrecht/doppelbesteuerungsabkommen/dba-liste.html.

[6] https://mfin.gouvernement.lu/fr/actualites/2023/condigblu.html

	mokesčių išieškojimo pagalbos		
Vokietija	Susitarimo memorandumas dėl mokesčių išieškojimo pagalbos	Vykdomas	Komisija pateikė pastabas.
Rumunija	Susitarimas dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo	Vykdomas	Komisija pateikė pastabas.

Komisija išlieka įsipareigojusi teikti valstybėms narėms tinkamas konsultacijas, kad užtikrintų dvišalių tekstų, dėl kurių jos derasi, suderinamumą su Prekybos ir bendradarbiavimo susitarimu ir Protokolu, ir imsis visų tinkamų veiksmų šiam tikslui pasiekti.